



Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1652. usque ad annum 1662

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119185

§. 2. Mazarinus Cardinalis primus Franciæ Minister armatus Parisios
reversus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67372](#)

sæ, qui jam anno hujus saeculi trigesimo ejurata, in qua enutritus erat, haeresi ad Cæsaris preces hoc anno in Cardinalem Diaconum tit. S. Mariæ Novæ, & postmodum S. Cæfarei, ac denique Sancti Nicolai renuntiabatur, X. Carolus Barberinus Cardinalis Diaconus tit. S. Cæsarii, & postea S. Angeli in foro piscium. XI. Dominicus Pimentellus ex Ordine Fratrum Prædicatorum, Cardinalis Presbyter tit. S. Sylvestri.

Sæc. XVII.

A. C. 1652.

§. II.

Mazarinus Cardinalis primus Francie Minister armatus Parisios reversus.

Postquam Julius Mazarinus Cardinalis a Rege, ejusque Matre ad Au-
lam reverti jussus erat, hic cum valido agmine Ductoribus Hocquincurtio, & Grancæio Marescallis, pluribusque aliis Proceribus Ræteliam Mense Januario pervenit: Vix Parlamentum Parisiense illius adventum compererat, cum illico duos Senatores unacum quibusdam copiis raptim collectis Monasteriolum emitteret, ut Cardinalem fluminis trajectu prohiberent: Prævalebant tamen Regii, captoque ex Senatoribus uno, & dissipatis ceteris Parlamenti militi-

Mem. da

Card. Retz

t. 3. p. 43.

Hode Hist.

& de Louis

XIV. l. 13.

pag. 128.

Sæc. XVII. bus Mazarinus Pictavium, ubi tum
A.C. 1652. Aula agebat, die vigesima nona Janua-
rii secundis avibus advenit, ipsa Regi-
na ac Rege eidem obviam euntibus;
quo comperto Parliamentum non modo
sanguinarium suum decretum contra
Cardinalem confirmavit, sed accitis e-
tiam in seditionis societatem ceteris
Regni Parliamentis Hocquincurtium,
ejusque posteros læsæ Majestatis reos
declarare constituit. Suffragabantur
eidem Aurelianensis Dux, & Condæus
Princeps, qui inito inter se fœdere Ma-
zarinum armata vi Regno expellere de-
creverunt: Primus igitur Condæus Hi-
spaniæ copiis auctus, in Aquitaniam
irrupit, civilis incendii flammam ad
ipsa quoque Franciæ præcordia propa-
gaturus: mox autem Harcourtius Mare-
scallus illum cum selecto milite adoritur,
eumque fugienti, quam pugnanti simi-
liorem presso pede insequitur; usque
adeo enim Heroem illum antea victo-
riarum fama clarum jam sui dissimilem
reddiderant & militis sui ignavia, &
caussæ iniqitas. Nec magis prospero
armorum successu pugnabat Rohanius
Dux Andium Pro - Rex. qui quidem
Andegavensem urbem, illamque Re-
gionem in Condæi partes flectebat, mox
tamen ab Hocquincurtio non sine ma-
gna clade repulsus, hanc civitatem de-
dere

dere cogebatur; pari etiam fato per Na- Sæc. XVII
vallum Marchionem Urbs Pons - Cæ- A. C. 1652.
faris dicta in Regis potestatem redacta
est, præsidiariis Regis clementiae sese
dedere compulsi: Favebat adhuc Au-
relianensi Duci, uti in seditionis tumultu-
bus fieri amat, fortuna primis expedi-
tionis auspiciis ad montem Argium;
hic enim ductoribus Nemursio, & Bel-
lefortio plures recuperabat urbes, at-
que etiam copiis suis circa Gergolium
oppidum dispositis, ipsum Regem, Re-
ginam, totamque Aulam captos ab-
duxisset, nisi Turrenius Marescallus col-
lectis nonnisi trecentis peditibus, iisque
plumbo & pulvere destitutis accurrens,
potius nominis sui fama, quam armo-
rum violentia seditiones in fugam egis-
set: Ita non raro generosi Belliducis
nomen, & auctoritas ad comprimendos
potentiores hostes plurimum valet:
Parta autem hac victoria Turrenius
ipsum Condæi exercitum prope Stam-
pam urbem aggressus, cæsis plusquam
mille, captisque quamplurimis rebelles
usque ad suburbium sancti Antonii stre-
nue infecutus est, ibidemque prælio a
summo mane ad seram vesperam pro-
tracto totum exercitum ad internecio-
nem delevit, & Condæum captum
abstraxisset, nisi Montpenseria No-
bilis Virgo illum cum suis copiis a-

A 3

perta

Sæc. XVII. perta Urbis porta excepisset: Sub idem
A. C. 1652. tempus Carolus Lotharingiæ Dux quasi
belli arbiter in Franciam venit, prohibuitque, ne rebelles omnino attererentur, proin ipsius adventu civile hoc bellum magis reparatum, quam sublatum est. Postquam vero instigantibus, ut creditum est, Principibus factiosis plurimi cives cordatores, qui ex omnibus Ordinibus in civitate, quam *Domum Urbanam* vocant, de opportunis urbem a belli calamitatibus præservandi mediis deliberaturi convenerant, pugionibus, sclopis & fustibus inermes mactati fuerant. Criminis atrocitate commoti Proceres, Parlamenti Præsides, Senatores aliquique quamplurimi relictis Principum studiis passim, occulte tamen, ad Regis obsequium revertebantur, ceteris ob metum, quem Principes rebellis Parlamenti patrocinio freti incusserant, adhuc hostilia molientibus, & Parisiensi plebecula novos motus suscitante. Hunc ipsum tamen timorem penitus discussit clementia Regis; hic enim, postquam Parisinos Legatos omni benevolentia exceptit, ac rursus Cardinalem Mazarinum die decima nona Augusti ex Aula Sedanum secedere jussit, Parlamento, quod Pontæsiam erat translatum, Parisios revocato, cunctis subditis plenam præteriorum veniam indulxit, demum vero

vero die vigesima prima Octobris Lute- Sæc. XVII.
tiam Parisiorum ingressus, non sine in- A. C. 1652.
credibilis gaudii significatione exceptus
est. Substiterat adhuc in urbe Aurelia-
nensis Dux, qui tamen inde Lemovi-
cum, ejus vero Filia Montpenseria Ble-
sum maturius, quam eorum dignitas,
natalesque postulassent, discedere ju-
bebantur: parem quoque sortem subiere
ex Senatoribus, decem ceteris obstina-
tores, præter hos Brussellus & Thua-
nus, necnon Bellefortius, Rupifocal-
dius, & Rohanus Duces, aliquique No-
biles Parisios excedere compulsi sunt:
Condæus interea, quamvis Lotharingi
Ducis copiis auctus Turrenio superior
esset, hunc tamen aggredi minime au-
sus, nonnisi proclama affixit, quo po-
pulum ad insectandum Mazarinum con-
citans, vindictam, ac dirissima quæque
minitabatur; verum a Turrenio Lucen-
burgum repulsus est, ammissisque om-
nibus, quas ceperat, urbibus, tandem
in Belgium unacum Hispanis secessit,
ne vero solus & egens, sed cum aliqua
Franciæ parte accessisse videretur, Re-
thelium, & oppidum sanctæ Manehil-
dis, quas urbes adhuc sibi addictas te-
nebat, ad Hispanos transtulit. Ita de-
num civiles hi tumultus exiguo tem-
pore sedati fuere, indeque patuit, in
Francia res turbari facile, facilius con-

A 4 quie-

Sæc. XVII. quiescere, & plerumque istic motus
A.C. 1652. quamcunque in partem incubuerint, non
 esse diuturnos, præcipue, quando pri-
 mus tumultuantum impetus constanti
 animo retunditur.

§. III.

*Gondius seu Radesius Cardinalis Re-
 gis jussu captus, & Vincennas
 abstractus.*

Priet. Hist.
 mund. ad
 An. 1652.
 Daniel Hist.
 de France
 tom. 10.

Interea Hispani ex civilibus hisce dissi-
 diis plurimum contra Gallos in Ca-
 talonia profecere; hos enim capta Bar-
 cinonensi urbe ex universa ferme Pro-
 vincia expulerunt, neconon Gerundam,
 Palamosium, pluresque alias civitates
 pristino suo Regi vindicarunt: nec mi-
 nus luculenta ignaviæ, levitatisque mo-
 nimenta Galli in Italia & Flandria de-
 fixere; paucos enim intra Menses præ-
 ter Cafalin urbem Mantuano Duci redi-
 ditam, insuper Dunckerkam, & Gra-
 velingam Hispanis cedere coacti sunt:
 Tot damnorum culpa non infima cre-
 debatur Paulus Franciscus Gondius,
 vulgo dictus Cardinalis Radesius, antea
 Corinthiacus, postea Parisiensis Archi-
 episcopus, qui inter Regis & Princi-
 pum dissidia medias partes tenere simu-
 lans, utriusque partis favore Cardina-
 lis creabatur, & Franciæ tumultibus,

quos